

Лист излази према потреби. — Адреса за све што се тиче листа: Journal officiel du Monténégro, Neuilly-sur-Seine, rue Ancelle (France). — Рукописи остају у редакцији. — Претплата на шест мјесеца износи три франка за Француску, шест франка за све друге земље. Појединачни број по 10 сантима.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

LA VOIX DU MONTÉNÉGRIN

Journal officiel du Royaume de Monténégro
"GLAS TZERNOGORTZA" (La Voix du Monténégro)
paraissant actuellement à Neuilly-sur-Seine,
suivant les exigences du service.

On s'abonne au bureau du journal officiel :
NEUILLY-SUR-SEINE, rue Ancelle.
Prix de l'abonnement pour six mois
3 fr. pour la France, 6 fr. pour l'Étranger.

За огласе плаћа се по 10 сантима за сваку ријеч или број, штампани из поштоматских слова. За сваки оглас, мањи од 50 ријечи: два франка. За поштоматске огласе: половина цијене. За крупније огласе: према томе, колики простор заузимају (сваки запремљен листини ред рачуна се као 8 ријечи).

НЕЈИ код Париза, 4. октобра 1917.

NEUILLY-sur-SEINE le 17. octobre 1917.

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I.

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Пошто ће се Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Спољних Послова Евгеније Поповић базити неко вријеме ван сједишта Кр. Владе, то, на приједлог истога, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, постављамо да га, до његова повратка, у дужности заступа Наш Министар Финансија и Грађевина, Мило Вујовић.

Предсједник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Спољних Послова, нека изврши овај указ.

Неји код Париза,
28. септембра (11. октобра) 1917.

НИКОЛА с. р.

Предсједник Министарског Савјета,
Министар Спољних Послова,

Евгеније Поповић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ

— Влада Сјевеороамеричких Сједињених Држава одобрила је отварање Краљевског Црногорског Посланства у Вашингтону.

ПРОСЛАВА

КРАЉЕВА РОЂЕНДАНА У НЕЈИ.

Црногорци у Паризу прославили су на дирљив начин рођендан Његова Величанства Краља, у понедељак 25. септембра. Велики број посетилаца дошао је рано прије подне у дворца Краљевске Породице у Неји. Мале просторије нијесу од једном могле да приме све госте, тако да су многи били принуђени да чекају у парку око дворца. Својим многобројним присуством хтјели су да дају видна израза осјећајима лојалности. У великом салону краљевске виле, у десет часова прије подне, били су испуњени министри, официри, чиновништво и дворско чиништво. Околина одјељења била су препуна свијета. Његово Величанство Краљ, праћен од Њег. Краљ. Височанства Књаза Петра, Краљевске Владе и министара на расположењу г. г. Пера Вучковића, Милутина Томановића и Вељка Милићевића, ушао је у салон, у свечаном црногорском одјелу, бурно поздрављен од присутних. Најприје је свијема топло захвално на честитању, па је наставио отприлике овако:

Ево ме међу вама у овој нашој лијеној црногорској народној пошњи, да вас њом подсетим на нашу драгу мученичку отаџбину, да у вашој души лакше изазovem мила сјећања на њу. Она много страда, много се пати; али биће избављена. Поклекла је под јачом бруталном силом, не под правом, пошто се

власт њених окупатора ослања само на фишек. Ови ће фишеком бити и враћени. Наша је нада тврда, наша је пјера дубока. Извршили смо своју дужност до крајњих граница могућности. Наши ће Савезници побједити. Европа, Азија и Америка пружиће су једна другој руке да савладају непријатеље правде и слободе. Они су малобројни према овоме колу, они су сваки дан све слабији. Брзо ће кренути пред правичним судом Савезника да моле милост. Чули сте да у Русији још нема потпуно утврђене власти, која би сада одлучно водила државне послове. То вам доста бриге задаје. Али ипак имајте вјеру у руски народ. Тај велики и славни народ пребродиће садашњу тешку кризу. Он мора побједити. Русија је непобједива. Нека буде у њој какав било облик владавине — Република или Монархија — Црна Гора ће јој, као и до сад, остати вјерна. Нијесу одјуче наше заједничке везе! Спајају нас двије стотине година истих идеала и мука. Тако мора бити све док буду постојале обје стране. Иако је Црна Гора претажена, она ипак постоји у својем признатом праву, у својој мисли слободе, коју то право означава. Њена је будућност заједничка оним великим и моћним Савезницима и заштитницима. Она постоји у ево њенога барјака на овоме дворцу; ево Мене, њенога Краља; ево Моје Владе овдје; ево Мојих официра и чиновника; ево свијех вас, који носите у својој души њену мисао. Овдје смо, на земљишту племените Француске, која се бори и за наше право, и за нашу слободу. Будимо вјечно захвални славном француском народу, који од својих уста откида помоћ да би нам олакшао часове најтежих искушења и мука — француском народу и његовој Влади, чија ће имена кроз вјекове бити предано и захваљно чувана у нашој историји. Можда сте чули, можда сте осјетили нечисте гласове сплетача извјесних отпадника, који муте здраве мисли слоге, љубави, братства, заједничких нада и вјере у наше право. Неће им донијети користи смутње. Неће успјети да поспију сјеме-раздора и да науде својој отаџбини. Није Црна Гора ни чија лична својина. Није ту по српједи само Моје право, већ Моја дужност да браним што Ми је повјерио народ. Црна Гора је својина једног витешког народа, који се је достојно борио за најувисније идеје. Тај народ не допушта да се са њом ма ко игра или да је ко употребљује као средство за трговину. Она је вазда само народна, српска, југословенска. Она иде само тијем путем, на којем је ставила на чело Мене и Мој Дом зато што смо са њом, и у њој, и Ја и сви Моји претци тако живјели, тако радили, мислили и осјећали. Она се је са мном заједно — јер Ја сам њен и народни — стално држала тога правца, који је једини у стању да нас доведе до остварења наше зајетне

мисли: народног јединства. Нема овога ни без, ни против Црне Горе. Ја сам за све вријеме Моје дуге владавине чинио само оно, што је народ хтио, што је њему било по вољи, што је читавоме Српству ишло у прилог. Радећи тако, поступио сам у духу Мојих сопствених осјећања и био сам у исто вријеме мандатор народне воље. Јесам ли и могао другачије се држати? Нијесам ли Ја први демократ у нашем истински демократском народу? Ко Ми то може одрећи кад се зна, да смо и Ја и сви Моји претходници потекли из једнога и истога народног опанка, којим се само дичимо? Али зато нијесмо мање поносни, као што је поносан и сав Мој народ, у којем готово сваки појединац може да изброји за собом низ предака — славних бораца за највиши човјекотворни украс: част и слободу. Рекосе неки, који нам због тога завиде, да нијесам вазда испуњавао савјесно своју владалачку дужност и ходио путем српских интереса. Дјела друштва говоре. Нијесам ли, кад год је била потреба, са Мојим народом увијек био тамо гдје се радило о српској срећи и опстанку? Не може вам се још сада све о томе причати. На зар би и Моја породица и Моја дјеца, која су патриоти, допуштали да другачије радим, да не помишљем на прво мјесто Мој народ, као мјеродавниот судију! Не дајте, дакле, да вас збуне сплетачке змијех. Они ће бити од народа осуђени, а Српство и Југословенство ће их проклињати, што у најмучнијим данима у њега уносе мутњу и побрку правца. Љубите нашу најближу и најузданију браћу Србијанце, који су са својом браћом Црногорцима вазда дијелили за и добро. Они су јунаштвом задивили свијет, они су прославили српско име, они искрено и топло воле сваког брата Црногорца. Нама и њима све је заједничко; ми смо једно; ми у јединству мисли, жеља и рада живљасмо до сад, живјећемо, ако Бог да, и по сад, на велики стид домаћих смутљиваца и отпадника. Ако и тамо, међу нашим драгом браћом Србијанцима, има змијех појединаца, који муте братску слогу, немојте због тога да у души понесете јед и србу на цијелину. Нашће у праћину клеветници, смутљивци и рушитељи мира и љубави у нашем заједничком српском дому, па ма на којем мјесту они били, па ма како се звали. Уздигнимо се духом и срцем, и претрпимо много! Ово су дани од страшног мука и искушења. Побједиће онај, који не буде посрнуо под својим крстом праведника, — онај, којег буде водила чиста савјест са тврдом вјером у ејајну будућност наше нације од три имена. Са том вјером, у којој Ме кријени наше право, у којој Ме подржава племенитост наших моћних Савезника, у којој Ме охрабшава љубав Црногораца према отаџбини и Мени. Ја ћу се -- ма да неки протурају неистинити и апсурдни глас као да сам, тобоже, овдје заједно с вама зароб-

љен — повратити у Црну Гору да, у националном јединству, даље сложено радимо на својој будућности.

Говор Краљев био је бурно поздрављен. Произвео је веома дубок утисак и изазвао опште одобравање.

Око 11 час. био је дошао у дворца Дипломатски Кор да Господару поднесе своја честитања.

Њ. Екс. Господин Предсједник Француске Републике послао је на честитање Г. пуковника Вилија од своје војничке куће.

CÉLÉBRATION

DE

L'ANNIVERSAIRE DE S. M. LE ROI.

Les Monténégrins de Paris ont fêté d'une façon touchante l'anniversaire de S. M. le Roi, le lundi 8 octobre. Un grand nombre de visiteurs s'étaient réunis dès le matin à la Résidence de la Famille Royale à Neuilly. Les salles, trop petites, ne pouvaient contenir tout ce monde, et c'est ainsi que bon nombre de personnes furent forcées d'attendre dans le parc. L'assistance nombreuse avait voulu par là témoigner de ses sentiments de loyauté. Dans le grand salon de la villa royale, à 10 heures du matin, étaient présents tous les Ministres, officiers, fonctionnaires civils et de la Cour. Les pièces voisines regorgeaient de monde. S. M. le Roi, accompagné de S.A.R. le prince Pierre, des Membres du Gouvernement ainsi que des Ministres en disponibilité MM. P. Voutchkovitch, M. Tomanovitch et V. Militchevitch, fit son entrée au Salon, vêtu du costume national acclamé par l'assistance. Prenant la parole pour la remercier de ses vœux, le Roi s'exprima à peu près ainsi :

"Me voici entre vous dans notre beau costume national que j'ai revêtu pour vous faire penser à notre chère patrie martyre, pour mieux faire revivre en votre âme les pieux souvenirs qui nous y attachent. La patrie souffre énormément; mais elle sera sauvée, Elle est tombée sous les coups de la force brutale et non du droit, puisque l'autorité de ses occupants est basée seulement sur les cartouches. Mais celles-ci auront encore raison d'eux. Notre espoir est ferme, notre foi est profonde. Nous avons fait notre devoir jusqu'aux extrêmes limites du possible. Nos alliés seront vainqueurs. L'Europe, l'Asie et l'Amérique se sont tendues les mains pour maîtriser les ennemis de la Justice et de la Liberté. Ceux-ci sont bien moins nombreux; ils faiblissent de plus en plus. Bientôt ils tomberont à genoux pour implorer la grâce des Alliés vainqueurs.

Vous avez entendu dire qu'en Russie il n'y avait pas encore de pouvoir complètement stable qui puisse, d'une main ferme, en les circonstances actuelles, mener les affaires publiques. Cela vous inquiète; cependant, gardez votre foi en la nation russe. Ce grand et glorieux peuple traversera victorieusement la crise actuelle. Il doit vaincre. La Russie est invincible. Quelque doive être la forme de son gouvernement, République ou Monarchie, le Monténégro lui restera fidèle comme par le passé. Nos liens ne datent pas d'hier. Deux siècles de souffrances et d'aspirations communes nous ont étroitement liés. Il en sera ainsi tant que nous existerons. Malgré que le Monténégro soit écrasé, il existe cependant de par ses droits acquis, de par l'idée de liberté que ses droits personnifient.

Son avenir est assuré par nos puissants alliés et protecteurs. Son drapeau flotte sur cette Résidence. Me voilà, son Roi entouré de Mon Gouvernement, de mes officiers et de mes fonctionnaires; vous tous qui êtes présents, vous portez en votre âme l'idée chère de la Patrie.

Nous sommes sur le sol de la France, qui lutte aussi pour nos propres droits et pour notre liberté. Soyons éternellement reconnaissants au glorieux peuple français qui se prive pour nous secourir dans ces moments des plus rudes épreuves, au peuple français et à son Gouvernement dont les noms seront à tout jamais vénérés et le souvenir de leurs bienfaits perpétué à travers notre histoire.

Vous avez peut-être oui-dire de propos intriguants tenus par des dissidents, qui essayent de troubler les saines idées de Concorde, d'amour, de fraternité et de foi commune en notre droit. Ces intrigues ne leur seront pas profitables. Ils ne réussiront pas à ensemençer la mauvaise graine de la discorde et à nuire à leur patrie. Le Monténégro n'est propriété exclusive de personne. Il n'est pas là-dedans question seulement de Mon Droit, mais aussi de Mon devoir de conserver ce qui M'a été confié par le peuple. Le Monténégro appartient à un peuple de héros, qui se sont battus avec honneur pour les idées les plus élevées. Ce peuple ne permettra pas que quiconque se fasse le jeu de mettre sur le marché ce pays qui reste exclusivement propriété nationale. Serbe et Yougoslave, voilà ce que fut toujours mon pays, voilà la seule tradition qu'il a toujours suivie, en prenant pour Guide Ma Personne et Ma Maison qui avons toujours, comme nos Ancêtres, vécu en lui et pour lui, ainsi senti, pensé et agi. La Cernagore s'est, avec Moi, qui suis Roi National, toujours ainsi comportée, car là est la seule voie qui puisse nous amener à la réalisation de notre idée sacrée: l'Unité nationale. Celle-ci ne peut être ni sans, ni contre le Monténégro. Pendant tout le temps que dura Mon long règne, j'ai toujours agi suivant les désirs du peuple et pour le bien de la Nation Serbe entière. En agissant ainsi, je travaillais suivant mes propres sentiments, tout en étant le mandataire de la volonté nationale.

Pouvais-je du reste prendre une autre attitude? Ne suis-je pas le premier démocrate parmi notre peuple qui l'est si profondément? Peut-on le nier quand l'on sait que Moi, de même que mes Ancêtres, sommes issus de l'opaque national, provenance dont nous nous flattons? Mais nous ne sommes pas moins fiers, ainsi que tout Mon peuple, de la lignée d'ancêtres que chacun de nous a derrière lui, tous héros glorieux de la lutte pour ce que l'homme puisse posséder de plus beau: l'honneur et la liberté!

D'aucuns ont dit, et ceux-là même qui nous envient, que Je ne me suis pas toujours acquitté avec conscience de mon devoir de souverain en m'écartant parfois de la voie des intérêts serbes. Les faits prouvent le contraire. N'étais-je pas toujours là, avec Mon peuple, lorsqu'il était nécessaire d'agir pour le salut et le bonheur serbes?

On ne peut vous dire encore tout là-dessus. Et puis, Ma Famille, Mes enfants qui sont si patriotes, M'auraient-ils permis de travailler autrement, sans compter en premier lieu Mon peuple, juge ultime! Ne vous laissez donc pas troubler par les intrigues des méchants! Ceux-ci seront jugés par le peuple, et la Nation Serbe et Yougoslave les honnira d'avoir voulu lui fausser la route dans les jours les plus pénibles.

Aimez nos frères les plus proches de Serbie, qui avec Nous, Monténégrins, partageront toujours la bonne et la mau-

vaïse fortune. Par leur héroïsme, ils ont acquis l'admiration du monde entier en consacrant le nom serbe! Sincèrement et pleinement, ils aiment leurs frères du Monténégro. Tout nous est commun; nous ne faisons qu'un; c'est dans une complète communauté d'idées, d'aspirations et de travail que nous avons vécu jusqu'à présent et, Dieu veuille, que nous continuions à vivre ainsi, en dépit des intrigants et des renégats. Si parmi nos chers frères de Serbie existent également de mauvais individus, qui fomentent la discorde, gardez-vous d'en ressentir de l'amertume contre tous.

Les calomniateurs, les intrigants et les saboteurs de la paix et de l'amour de notre foyer national serbe finiront par ramasser la poussière quels que soient leurs noms et leurs positions! Haut les cœurs! Ne nous laissons pas abattre dans ces jours de souffrance et d'épreuve. Celui-là sera vainqueur qui n'aura pas succombé sous la croix du juste, celui qui sera guidé par une pure conscience et une fois profonde dans l'avenir de notre nation serbe, croate et slovène.

En dépit de la tendancieuse et absurde légende suivant laquelle je serais prisonnier avec vous, je puis vous assurer que je réintégrerai le Monténégro, fort que je suis de Mon Droit que je puise dans la noblesse de nos grands Alliés et l'amour de mes Monténégrins envers Moi et la Patrie. C'est alors que dans l'unité nationale et la concorde, nous pourrions continuer à travailler pour notre avenir.

Le discours du Roi fut longuement acclamé. Il provoqua une profonde impression et fut unanimement approuvé.

Vers 11 heures du matin, les membres du Corps Diplomatique arrivèrent à la Résidence Royale pour présenter au Souverain leurs félicitations.

S. E. Monsieur le Président de la République Française se fit représenter par M. le Colonel Villier, attaché à sa Maison Militaire.

СЛОБОДНА ГОВОРНИЦА TRIBUNES LIBRE

Господину Перу Вучковићу,

Министру на расположењу,

Председнику Црногорског Црвеног Крста у Француској, и. т. д. Неји.

Поштовани Господине Министре,

Ви сте ме неки дан извољели занитати за моје мишљење поводом изјаве Одбора г. Андрије Радовића, објављене у жељевском »Уједињењу« односно тако зване Крфске Декларације.

Част ми је изјавити вам следеће:

Полазећи са гледишта да је Црна Гора исто толико српска држава колико и Србија, — што је доказала водећи, засебно и заједнички, толике криве ратове за одбрану независности и ослобођење Срба: оних који су из свих крајева неослобођеног Српства одушевљено хитали под њезин барјак да се боре за своју свог подјармљеног заједница: ујерен да је Црна Гора ступила у овај рат спонтано за одбрану Србије, чије уништење би значило вјековно одлагање остварена општег српског ослобођења и југословенског идеала; сматрајући да се она часно и јуначки борила и, привремено, заједно са Србијом, ради Српства, ради Србије, подлегла непријатељској инвазији, — држим да се српска и југословенска питања нијесу дојално могла покушати рјешавати без консултовања и учешћа Црне Горе, равноправне српске државе. Тим више, што имам разлога да вјерујем да Краљевска Црногорска Влада, чији сам био до недавно члан, није била нераположена (о чему је дала стварног доказа) да ступи у најтежији споразум и најближу заједницу са савезником и братском Србијом.

Слажући се са основним принципом Крфске Декларације: ослобођењем и

уједињењем Српства и Југословенства, сматрам да се она неправедно и без разлога огријешила о Црну Гору, покушавајући да је самовољно искључи у равноправном учествовању и при рјешавању питања која се тичу Црне Горе директно и индиректно. Док се придаје важност и дозвољава глас појединцима који чак немају ничији мандат, пориче се глас, право и независност једне српске уставне државе. Којим правом саопшеник Крфске Декларације, г. Др. Анте Трумбић, понизитаву Црну Гору и њезину Династију, као да он може да одузме једној независној српској држави право да се изјави преко своје Скупштине о учешћу у општој српској и југословенској заједници?

Сматрајући да су само Уставотворне Скупштине Србије и Црне Горе позване да легално одреде облике будућег државног уређења Српства, налазим да је нарочито и присилно стварање српско-црногорског питања у овим часовима један непотребан, непатриотски и несрпски посао. Ради тога, сваки искрен родољуб мора осудити групу г. Андрије Радовића, која, у својој металоманији, присваја атрибуте неке »Провизорне Владе«. Под фирмом уједињења, та група преко свога органа ствара раздор међу дијелом српским краљевинама и њиховим поданицима. Она чак сматра за завидну част да свој непатриотски посао — стварања послоге и рушења српског престижа — врши пред нашим честитим Савезницима.

Требало би да буде дужност сваког поштенос Србина да осуди овакве појаве и да свима моралним средствима онемогући овакве акције. Српска част и понос, поштеност према поштености за већу славу и ослобођење Српства, поштовање према поштености у заробљеној домовини, тражи да се стане на пут једној ружној игри и титрању са општим народним идеалом.

Тек онда ће се моћи поново поћи правим путем који води к циљу — циљу свих правих патриота — искреном и потпуном зближењу Србије и Црне Горе, — које ће бити стварна гаранција за ослобођење и уједињење Српства и Југословенства.

Молим вас, Господине Министре, да примите уверење мога високог поштовања.

Вељко Милићевић,

Министар на расположењу,
Бивши Министар Правде.

Неји, 3. октобра 1917.

A Monsieur Pierre VOUTCHKOVITCH,
Ministre en disponibilité,
Président de la Croix-Rouge Monténégrine
en France, etc.

Neuilly-sur-Seine.

Monsieur le Ministre,

L'autre jour, vous avez bien voulu me demander mon opinion au sujet de la déclaration du Comité de M. André Radovitch, publiée dans l' »Ouyedinyenyé« (l' »Union«) à Genève, à la suite de la déclaration dénommée de Corfou.

J'ai l'honneur de vous déclarer ce qui suit:

En partant du point de vue que le Monténégro est au même titre Etat serbe que la Serbie, — ce qu'il a prouvé en menant, soit séparément, soit de concert avec elle, tant de guerres sanglantes pour la préservation de l'indépendance et pour l'affranchissement des Serbes: de ceux qui, de tous les parages irrédimés du Serbisme, se pressaient avec enthousiasme sous son drapeau en vue de combattre pour la libération de leur sol natal, assujetti à la domination étrangère; convaincu que le Monténégro s'est lancé dans la guerre actuelle spontanément pour défendre la Serbie dont l'anéantissement ferait reculer pour des siècles la réalisation de la libération intégrale serbe et de l'idéal yougoslave; en considérant qu'il a avec honneur et vaillance tenu tête à l'ennemi et s'il a succombé, temporairement, devant l'invasion ennemie avec la Serbie, ce n'était que pour la cause du Serbisme, pour la cause de la Serbie; — je crois qu'on ne peut pas tâcher de donner une solution loyale aux questions serbes et yougoslaves sans la consultation et la participation du Monténégro, Etat serbe égal à la Serbie. D'autant plus que j'ai des raisons de croire que le Gouvernement Royal Monténégrin, dont je fus membre dernièrement, n'était pas opposé

(et il en donna des preuves réelles) à la plus intime entente et à l'union la plus serrée avec la Serbie, son alliée de même race.

En approuvant en principe le fond de la Déclaration de Corfou: l'affranchissement et l'union de tous les Serbes et de tous les Yougoslaves, je la trouve sans aucune raison injuste à l'égard du Monténégro parce qu'elle tâche de l'exclure arbitrairement de la participation égale lors de la solution des questions qui le regardent directement et indirectement.

On s'efforce de donner de l'importance et de reconnaître ainsi le droit de vote à des particuliers sans aucun mandat valable, mais on renie le vote, le droit et l'indépendance d'un Etat constitutionnel serbe! Duquel droit le contresignataire de la Déclaration de Corfou M. le Dr Antoine Troumbitch élimine le Monténégro et sa Dynastie, comme s'il était qualifié pour enlever à un Etat indépendant serbe le droit de donner sa déclaration par la voix de sa Chambre sur sa participation dans la communauté générale serbe et yougoslave?

En considérant qu'il n'y a que les Constituantes de Serbie et de Monténégro qui soient appelées à se prononcer sur les formes légales de l'organisation future en Etat des territoires serbes, je trouve que c'est une besogne inutile, antipatriotique et anti-serbe que de soulever, dans ces moments, de partis pris et par tous les moyens, la question serbo-monténégrine. En conséquence, chaque vrai patriote est porté de désavouer le groupe de M. André Radovitch, lequel groupe, dans sa mégalomanie, paraît s'approprier des attributions d'un "gouvernement provisoire" quelconque. Sous l'étiquette de l'union, ce groupe, par la voie de son organe, crée la discorde entre les deux Royaumes serbes et parmi leurs ressortissants. Même, s'il considère pour un honneur infime d'exercer cette besogne antipatriotique — de semer la discorde et de ruiner le prestige serbe — sous les yeux de nos vaillants alliés.

Il devrait être de devoir de chaque honnête Serbe de désavouer de pareilles machinations et, par tous les moyens d'ordre moral, de rendre impossible de pareilles actions. L'honneur et la fierté serbes, la piété à l'égard de ceux qui sont morts pour la plus grande gloire et l'affranchissement de tous les territoires serbes, l'hommage envers les martyrs dans la patrie esclave, demande impérieusement de couper court à un fâcheux jeu et à la dégradation de l'idéal commun de la Nation.

C'est alors seulement qu'on pourra retrouver l'unique chemin qui mène droit au but — but de tous les vrais patriotes — vers le rapprochement sincère et complet de la Serbie et du Monténégro, — la garantie réelle de l'affranchissement et de l'union de tous les Serbes et de tous les Yougoslaves.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma haute considération.

Neuilly-sour-Seine, le 3 Octobre 1917.

VELJKO MILITCHÉVITCH,
Ministre en disponibilité,
Ancien Ministre de la Justice.

СИТНИ ОГЛАСИ

— Новомом смрти мога непрежаљеног оца **Радована**, који је преминуо на Васкрс у Кучина, на Косору, не дочекавши срећни час ослобођења драге нам домовине Црне Горе, сматрам за дужност овјем путем изјавити најискренију захвалност свим Црногорцима који су овде узели усмено и писмено саучешћа у мојој жалости и моју тугу са мнош подијелили.

Стеван Вујосевић, перјаник.

Неји, октобра 1917.

— Гдје је **Љубомир Вуксановић**, свршени правник? Тражи га брат, Шћепан Вуксановић-Јовановић, интерниран у Угарској, у Болдогасцију. Нека му се јави преко црногорског Црвеног Крста у Женови. Адреса му је: Sichepan Vuksanovitch, № 39957. Bar 111 Boldogaszony, Hongrie.

— Пиро Вуксановић, тражи свога шура **Велимира Дрецуна**, бивша црногорског Кадетског Корпуса, који је при евакуацији Улиња одлучио са старијим му братом Луком Дрецуном. Акокошто зна за поменуто двојицу, моли га братски да ми пише на адресу: Pero Giacovitch, monténégrino profugo. Lipari, Italia, Messina.

— Гаје је **Милован Гаврилов Милатовић**? Тражи га интернирани капетан Петар Милатовић. Акокошто зна, моли се да јави на адресу: Ilija Saranovitch, perjanik, Neuilly s Seine, Boul. Victor Hugo 58. France.

Уредник, професор Пиро Богдановић

Le Gérant: Edmond Luquin

IMPRIMERIE UNIVERSITÉ, PARIS 40, RUE CAUMONT-LECLERCQ 40-42, CAUMONT, DIRECTEUR